

สำเนา

พระราชโชวาท^{๓๐๙}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพุธ ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๓๗ (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ
และความสำเร็จในการศึกษา

เมื่อเช้า ข้าพเจ้าได้พูดกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ ถึงเรื่องวินัยในตนเอง ว่าวินัยที่ฝึกฝนดี
แล้ว เป็นเครื่องน้อมนำกำกับบุคคลให้ใช้ความรู้ไปแต่ในทางที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ “บ่ายนี้
จะพูดกับท่านถึงคุณสมบัติสำคัญอีกข้อหนึ่งของบัณฑิต คือ ความสามารถประสานสัมพันธ์กับ
ผู้อื่น”^{๓๑๐}

การที่บุคคลจะทำงานให้สำเร็จได้โดยราบรื่นนั้น จำเป็นจะต้องได้รับความร่วมมือจาก
ผู้อื่นฝ่ายอื่นด้วย มิใช่จะอาศัยตนเองอย่างเดียว ดังนั้น บัณฑิตจึงควรพยายามประสานสัมพันธ์
กับบุคคลอื่นให้ได้ก้าวขวางของบุคคลอื่น ให้ใช้ความรู้ไปแต่ในทางที่ถูกต้องและเป็นประโยชน์ “บ่ายนี้
จะต้องมีความสุจริตใจจริงใจ เป็นพื้นฐานของการกระทำความประพฤติทุกๆ อย่าง ต้องรู้จัก
ประมาณคุณค่าของตนเองและของบุคคลอื่น ไม่ตีค่าตนเองสูงเกินไป จนกลายเป็นคนเย่อหิจง
ของมอง ดูหมิ่นคน ทั้งไม่ตีค่าตนเองต่ำเกินไป จนทำให้ถูกสนใจมากเหยียดหยามด้วยทางที่ถูก
ควรวางแผนให้พอดี พยายามลดความตึงเครียด ให้ด้วยเหตุผล และประการสำคัญ
ที่สุดจะต้องถือความสำเร็จประโยชน์ส่วนรวมร่วมกันเป็นใหญ่กว่าสิ่งอื่นใดทั้งหมด ผู้ที่สามารถต
ประสานสัมพันธ์กับผู้อื่นได้ดี หรือมีมนุษยสัมพันธ์ดี ย่อมได้รับความนิยมเชื่อถือไว้วางใจและ
ความร่วมมือสนับสนุนจากผู้อื่นอยู่เสมอ จะทำการสิ่งใดก็สำเร็จราบรื่นและประสบผลสำเร็จตาม
เป้าหมาย จึงขอฝากให้ท่านทั้งหลายได้ช่วยกันคิดพิจารณา และฝึกอบรมคุณสมบัติข้อนี้ให้เกิด
ขึ้นในตนของให้จงได้ทั่วทั้ง

ในพระปรมাণกิริยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคน
ตลอดจนทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ ประสบแต่ความผาสุกสวัสดิ์ตลอดกาลทุกเมื่อไป

^{๓๐๙} พระราชโชวาทแก่บัณฑิต บ.ร. รุ่นที่ ๑๙ (วันที่ ๓ บ่าย)

^{๓๑๐} คุณสมบัติสำคัญของบัณฑิตอีกประการหนึ่งคือ “ความสามารถประสานสัมพันธ์กับผู้อื่น”

สำเนา

พระราชโชวาท³¹¹

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพุธที่สุดที่ ที่ 10 มีนาคม 2537 (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้า มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคนที่สำเร็จการศึกษาครั้งนี้

ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงคุณสมบัติสำหรับบัณฑิตติดต่อ กันมาหลายข้อและหลายวันแล้ว เมื่อวานนี้ก็ได้พูดถึงคุณสมบัติสำคัญข้อหนึ่ง คือการรู้จักประสานสัมพันธ์กับผู้อื่น ว่าเป็น สิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับสั่งเสริมให้ทำงานได้สำเร็จและบรรลุ “วันนี้ จะพูดกับท่านทั้งหลาย ถึงความรับผิดชอบ.”³¹²

ความรับผิดชอบนั้น โดยความหมายที่แท้จริง หมายถึงความเอาใจใส่จดจ่อต่อการงาน อย่างแท้จริง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือเพ่งพินิจและรับรู้อยู่ตลอดเวลา ว่างานที่ทำไปนั้นจะมีข้อ พิจพลดเสียหายอย่างใดน้าง หากมีการผิดพลาดกพร่องขึ้นที่ได้ เมื่อใด เพราะเหตุใด ก็รับ พิจารณาหาทางแก้ไขให้ทันท่วงที และระวังป้องกันไม่ให้เกิดขึ้นได้อีก พร้อมกันนั้น ก็เป็นติดตาม สังเกตด้วยว่า งานที่ทำมีข้อได้สิ่งใดถูกต้องเหมาะสมเป็นผลดีบ้าง จักได้ถือเป็นแนวทางปฏิบัติ และปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นไป ผู้มีความรับผิดชอบจะสำนึกระหนักถึงหน้าที่การงานอย่างเสมอ ไม่มีที่ จะหลีกเลี่ยงและเลี่ย หากแต่จะตั้งอกตั้งใจและพยายามปฏิบัติปรับปรุงงานให้สำเร็จถูกต้องไป อย่างดีที่สุด ดังนี้ จึงย่อมทำงานทุกอย่างได้ไม่มีข้อบกพร่อง และดำเนินรุกดหน้าไปด้วยดี มีประสิทธิภาพ บรรลุจุดประสงค์ที่พึงประสงค์ครบถ้วนทุกอย่าง

ในพระปรมາṇีไรพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ข้าพเจ้าขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนและ ทุกท่านที่มาร่วมประชุมในพิธีนี้ ถึงพร้อมด้วยความสุข ความสำเร็จ ความเจริญ และมีกำลังกาย กำลังใจ และกำลังสติปัญญาสมบูรณ์เข้มแข็ง พร้อมที่จะปฏิบัติงานพัฒนาประเทศไทยได้ตลอดต่อไป โดยเต็มความสามารถ

³¹¹ พระราชโชวาทแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 19 (วันที่ 4 เช้า)

³¹² คุณสมบัติสำคัญของบัณฑิตอีกข้อหนึ่งคือ “ความรับผิดชอบ”

สำเนา

พระราโชวาท^{๓๑๓}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพฤหัสบดี ที่ 10 มีนาคม 2537 (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้า มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ และความสำเร็จในการศึกษา

เมื่อเช้า ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมแห่งนี้ถึงเรื่องความรับผิดชอบว่าความรับผิดชอบหมายถึงความเอาใจใส่ด้วยจิตต่อการงาน แล้วพยาบาลปฏิบัติปรับปรุงงานให้สำเร็จ ลุล่วงไปอย่างดีที่สุดเท่าที่จะเป็นไป “วันนี้ จะพูดกับท่านถึงเรื่องการแก้ปัญหาในการทำงาน.”^{๓๑๔}

ในการปฏิบัติงานทั้งปวง ย่อมมีปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นได้เสมอ เมื่อปัญหาเกิดขึ้นต้องรีบแก้ไข อย่าทิ้งไว้ให้อุบลามจนแก้ยาก ขอให้ทุกคนระลึกไว้ว่าปัญหาต่าง ๆ มีทางที่จะแก้ไขได้ ถ้าคนเดียวแก้ไม่ได้ ก็ช่วยกันคิดช่วยกันแก้หายาก ๆ คนหลาย ๆ คน ด้วยความร่วมมือป้องคงกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นนั้นจักได้ไม่กลایมเป็นอุปสรรคขัดขวางความสำเร็จและความเรียบง่ายของการงานของเรา ด้วยการที่จะทำให้แก้ปัญหานั้นออก และทำให้ปัญหานั้นหายไป คือใจหรือความคิดที่ถูก ออกแบบมา คนเราเมื่อมีมือคิดแล้วก็มีมือที่จะดำเนินการตามความคิดนั้น หรือถึงจะเห็น ก็ไม่ยอมรับ เมื่อไม่เห็น หรือไม่ยอมรับความจริง ก็ทำให้ไม่เห็นตันเหตุของปัญหา และแก้ปัญหานั้น ก่อนอื่นจำเป็นต้องทำ ใจให้หนักแน่นเป็นกลาง เพื่อพิจารณาหาเหตุของปัญหาให้จันเห็นชัด เมื่อเห็นเหตุได้ชัดแล้ว ก็จะคิดเห็นทางแก้ไข ทั้งทราบว่าจะแก้ไขได้โดยลำพังตนเอง หรือจะต้องอาศัยความร่วมมือ ช่วยเหลืออย่างไร เพียงใด จึงควรขอให้บัณฑิตนำวิธีการนี้ไปคิดพิจารณาดูให้ได้ประโยชน์ในการ ทำงานสร้างความสำเร็จและอนาคตของท่านเองในวันข้างหน้า

ในพระปรมາṇกิริยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความสุขความสำเร็จในชีวิต และมีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงานสมตามปณิธานปาราณานา ทั้งขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์จงทั่วโลก

^{๓๑๓} พระราโชวาทแก่บัณฑิต บ. รุ่นที่ 19 (วันที่ 4 บ่าย)

^{๓๑๔} พระราโชวาท เรื่อง “การแก้ไขปัญหาในการทำงาน” ซึ่งเป็นหลักในการทำงาน

สำเนา

พระราโชวหาท^{๓๑๕}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุนารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันศุกร์ ที่ 11 มีนาคม 2537 (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตใหม่ทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ
เมื่อวาน ข้าพเจ้าได้พูดกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ถึงวิธีแก้ปัญหาในการทำงาน ว่าเมื่อ
ปัญหาเกิดขึ้นต้องรับแก้ไข อย่าทิ้งไว้ให้ออกลาມจนแก้ยาก ถ้าคนเดียวแก้ไม่ได้ ก็ให้ช่วยกันแก้
ด้วยความปรองดองกัน และเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาสูงมากนั้นได้แก่ความคิดที่ถูกอุดติดอยู่
นักปฏิบัติงานทุกคนจึงต้องพยายามกำจัดออกให้ได้ ด้วยความคิดพิจารณาที่รอบคอบและ
เที่ยงตรงถูกต้องด้วยเหตุผล วันนี้ จะพูดถึงหลักในการทำงานเพื่อเตรียมให้ท่านฟัง

“การทำงานให้เกิดความเจริญและความมั่นคง สวัสดีแก่ตน ต้องถือความสุจริตกับ^{๓๑๖}
ความมุ่งประโยชน์เป็นหลัก。” ความสุจริตเป็นสิ่งตรงข้ามกับความทุจริต คือความชั่วความเลว
อันเป็นต้นเหตุทำให้เกิดความเสื่อม ความเสียหาย และทำให้วิถีชีวิตมีความทุกคนที่ประท้วง
ดีความเจริญ จึงต้องยึดถือความสุจริตอย่างเคร่งครัดเหนี่ยวแน่น เพื่อป้องกันมิให้การกระทำและ
ความคิดของตนตกต่ำลงได้ ส่วนความมุ่งประโยชน์นั้นเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้มีกำลังใจ และให้
เกิดความกระตือรือร้นที่จะทำการงานให้เจริญก้าวหน้า ผู้ประดันความเจริญจึงต้องยึดถือความ
สุจริต และมีความมุ่นนั้นที่จะสร้างประโยชน์อยู่เสมอ ทั้งเพื่อตนเองและส่วนรวม

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้ทุกคนมีพลานามัย
เข้มแข็งสมบูรณ์ทั้งกายและใจ พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้บรรลุผลได้ดังประสงค์ ทั้งขอให้
มีความสุข ความเจริญ ความสวัสดี ทุกเมื่อทุกประการจริงทั่วโลก

^{๓๑๕} พระราโชวหาทบัณฑิต นร. รุ่นที่ 19 (วันที่ ๕ เช้า) เกี่ยวกับหลักการทำงานให้เกิดความเจริญมั่นคง
^{๓๑๖} เรื่อง “การทำงาน ต้องถือความสุจริตกับความมุ่งประโยชน์เป็นหลักปฏิบัติ”

สำเนา

พระราโชวาท^{๓๑๗}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันศุกร์ ที่ 11 มีนาคม 2537 (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อ ให้ข้าพเจ้า นาปฎบดิพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความยินดีกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ ในการศึกษา

เมื่อเช้า ข้าพเจ้าได้มากล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ถึงเรื่องวิธีทำงาน ว่าผู้คิดจะทำงาน ให้เกิดความเริ่มนั้นคง จะต้องยึดถือความสุจริตกับความมุ่งประโยชน์เป็นหลักปฏิบัติ น่ายวันนี้ ก็จะพูดกับท่านถึงวิธีการทำงานเพิ่มเติมให้อีกตอนหนึ่ง

ท่านทั้งหลายที่จะออกไปทำงานต่างๆ คงจะไม่ได้เข้าไปเริ่มงานใหม่ หากต้องเข้าไป เสริมกำลังในงานที่ดำเนินต่อเนื่องกันมาแล้ว การเข้าไปเสริมกำลังนี้มีความสำคัญมากตรงที่ว่า จะต้องเข้าไปร่วมมือและประสานงานกับผู้ที่ทำงานอยู่ก่อนแล้วให้ได้โดยราบรื่นและสอดคล้อง “วิธีที่จะเข้าไปเสริมกำลังและประสานงานกับผู้อื่นให้ได้อย่างสนิทสนมปราศจากอุปสรรคและ ความขัดแย้งนั้น จะต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องเป็นเบื้องต้นว่า งานที่จะเข้าไปทำทุกอย่าง ล้วนมีระบบปฏิบัติที่แน่นอนอยู่แล้วมิใช่จะเข้าไปทำความคิดความเห็นของตนโดยอิสระได้”^{๓๑๘} เมื่อเข้าไปร่วมงาน จะต้องถือระเบียบวินัยและระบบปฏิบัติให้ได้ครบถ้วน พร้อมทั้งเปิดใจ ของตนให้กว้าง เพื่อเรียนรู้และรับปฏิบัติงานให้ได้เรียบร้อยโดยมิชักช้า นอกจากนั้น จะต้อง พยายามฝึกและปรับปรุงตนเองกับทั้งการปฏิบัติงานของตนให้ก้าวหน้าและมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามกาลเทศะและความพอดีเหมาะสมพอควร สำคัญที่สุดจะต้องมีความสุจริต จริงใจ ทั้งต่องานและต่อบุคคลอื่น ไม่ทำตัวเป็นคนเฉยเมย นิ่งดูดายต่อธุรการงานและเพื่อนร่วมงาน หากแต่กระตือรือร้นuhnวยทำงานทำประโยชน์ให้ได้มากที่สุด ตามกำลังความสามารถ หวังว่าท่านทั้งหลายจะได้นำวิธีการดังกล่าวไปพิจารณาให้เห็นชัด เพื่อนำไปเป็นแนวทางปฏิบัติ ในการที่จะออกไปประกอบกิจการงานต่อไป

ในพระปรมາṇไชยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบ ความสุขสวัสดิ์ และรุ่งเรืองมั่นคงในหน้าที่การงานยิ่ง ๆ ขึ้นไป

^{๓๑๗} พระราโชวาทแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 19 (วันที่ 5 บ่าย) เกี่ยวกับหลักการทำงานให้เกิดความเริ่มนั้นคงเพิ่มเติม

^{๓๑๘} เรื่องวิธีที่จะเข้าไปเสริมกำลังและประสานงานกับผู้อื่น

สำเนา
พระราชโองการ^{๓๑๙}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันจันทร์ ที่ 2 มกราคม 2538 (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงประจำปีนี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีที่ได้ทราบรายงานว่ากิจกรรมของมหาวิทยาลัยดำเนิน
ก้าวหน้ามาด้วยดีในทุกด้าน ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคนที่ได้รับ^{๓๒๐}
เกียรติและความสำเร็จ

การให้การศึกษาในมหาวิทยาลัยนั้น กล่าวโดยสรุปมีวัตถุประสงค์สำคัญอยู่ที่การ
ฝึกฝนแนะนำให้นักศึกษาได้เรียนรู้วิชาการต่างๆ โดยการศึกษาค้นคว้า และการวิเคราะห์วิจารณ์
ด้วยเหตุผล แล้วสรุปลงเป็นหลักวิชา ที่สามารถนำไปอ้างอิงปฏิบัติให้เกิดประโยชน์ได้
เมื่อแต่ละคนได้ศึกษาปฏิบัติและทดสอบได้ครบถ้วนตามหลักสูตรที่กำหนดแล้ว มหาวิทยาลัย
ก็จะให้ปริญญาบัตรรับรองวิทยฐานะเป็นบัณฑิตในสาขาวิชาต่างๆ ท่านทั้งหลายต่างได้รับ^{๓๒๑}
ปริญญาเป็นบัณฑิตทั่วไปแล้ว ถือได้ว่าเป็นผู้ที่มีความรู้อย่างหนักแน่นทั่วถึง และมีความ
สามารถที่จะใช้หลักวิชาและวิชาณิษฐานให้สัมฤทธิผลที่เพียงพอ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
“ต่อไปเมื่อหน้า ไม่ว่าท่านจะทำงานอะไร อยู่ ณ ที่ใด อย่าได้ละทิ้งหลักวิชาที่ท่านได้รับ^{๓๒๒}
ทั้งปวงที่ได้รับการฝึกฝนอบรมมาในมหาวิทยาลัย ขอให้ทุกท่านที่ศึกษาให้ยึดวังขวางเลิกซึ่งต่อไป
และตั้งใจนำความรู้ ความคิด วิชาณิษฐานที่มั่นคงในเหตุผลอันถูกต้อง ไปใช้ปฏิบัติบริหารงาน
ในหน้าที่ให้เต็มความสามารถ ถ้าทุกคนตั้งใจพยายามกระทำให้ได้ดังนี้ ก็เชื่อได้ว่าจะประสบ^{๓๒๓}
ความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า ทั้งในกิจกรรมและการครองชีวิต สมภาคภูมิของผู้เป็น^{๓๒๔}
บัณฑิตอย่างแท้จริง.”^{๓๒๕}

ในพระปรมাণกิจัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนประสบ^{๓๒๖}
ความสุขและความก้าวหน้ารุ่งเรืองสมปรารถนา และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้^{๓๒๗}
มีความเจริญสวัสดิ์เจริญทั้งกัน

^{๓๑๙} พระราชโองการแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 20 (วันที่ 1 เช้า)

^{๓๒๐} เรื่องการปฏิบัติคุณของบัณฑิตในการทำงานเพื่อความสำเร็จและความเจริญก้าวหน้า โดยการพยาบาลใช้หลักวิชา ความรู้
ความคิด วิชาณิษฐานให้เต็มความสามารถ

สำเนา
พระราชโชวาท^{๓๒๑}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันจันทร์ ที่ 2 มกราคม 2538 (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ
และความสำเร็จ

เมื่อเช้านี้ ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้เป็นความว่า ผู้ที่ผ่านการศึกษาใน
มหาวิทยาลัยโดยสมบูรณ์แล้ว ย่อมจะมีความรู้ที่หนักแน่นก้าวหน้า และมีความสามารถที่จะนำ
ความรู้ ความคิด วิจารณญาณ ไปใช้ปฏิบัติกิจกรรมงานให้เกิดประโยชน์ได้แน่นอน บัณฑิต
แต่ละคนจึงควรตั้งใจพยายามใช้หลักวิชา กับทั้งคุณสมบัติทั้งปวงที่ได้ฝึกฝนอบรมมา ไป
ประกอบการงานสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าให้สำเร็จผล

“ในภาคบ่าย ครรชจะกล่าวเพิ่มเติมแก่ท่านทั้งหลายถึงข้อปฏิบัติในการนำหลักวิชาไปใช้
ให้สำเร็จประโยชน์สักสามข้อ”^{๓๒๒} ข้อแรก ควรจะได้เรียนรู้และเข้าใจชัดในหลักวิชาอย่างถูกต้อง^{๓๒๒}
และลึกซึ้งกว้างขวาง ข้อสอง ควรพยายามนำหลักวิชานั้นฯ มาพิจารณาเทียบเคียงให้ในกิจประจำ
วันอย่างสม่ำเสมอเป็นนิสัยติดตัว เพื่อเพิ่มพูนประสบการณ์และความจัดเจนในการนำหลัก
วิชาอันเป็นทฤษฎีมาใช้ในทางปฏิบัติ ข้อสาม ควรฝึกหัดทำให้ให้เที่ยงตรงเป็นกลาง เพื่อให้มี
วิจารณญาณที่ละเอียดรอบคอบในการนับคิดวินิจฉัยเรื่องราวและปัญหาต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง^{๓๒๒}
เมื่อท่านทั้งหลายฝึกหัดปฏิบัติได้ดังนี้ก็จะสามารถทราบว่าควรจะนำหลักวิชาข้อใดในสาขาวิชาใด
มาใช้ให้ถูกต้องพอเหมาะสมพอดีกับงานหรือเรื่องราวปัญหา ซึ่งย่อมจะเกื้อหนุนส่งเสริมให้ปฏิบัติ
หน้าที่การงานทุกอย่างได้อย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จประโยชน์ที่พึงประสงค์ได้พร้อมทุกประการ

ในพระปรมາṇไroyพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนประสบ^{๓๒๒}
ความสุขสมหวังดังที่ตั้งใจ และขอให้ทุกท่านที่มีประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความเจริญสวัสดิ์
ทั่วหน้ากัน.

^{๓๒๑} พระราชโชวาทแก่บัณฑิต มร. รุ่นที่ 20 (วันที่ 1 บ่าย)

^{๓๒๒} เรื่อง “ข้อปฏิบัติในการนำหลักวิชาไปใช้ให้สำเร็จประโยชน์ มี 3 ข้อ”

สำเนา

พระราชโชวาท³²³

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอันพระ
วันอังคาร ที่ 3 มกราคม 2538 (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้ามา
ปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง
อีกวาระหนึ่ง. ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ.

เมื่อวันนวน ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้เป็นความว่า บัณฑิตย่อมเป็นผู้มี
ความรู้ที่หนักแน่น ทั้งมีความสามารถที่จะนำหลักวิชา ความคิด วิจารณญาณไปใช้ปฏิบัติงาน
และได้กล่าวถึงข้อควรปฏิบัติในการใช้หลักวิชาให้สำเร็จประโยชน์ให้กับสังคม คือ การเรียนรู้วิชา
การให้เห้าใจชัดและกว้างขวางลึกซึ้ง ควรพยายามนำหลักวิชามาใช้ปฏิบัติอยู่เสมอทุกโอกาส และ
ควรฝึกหัดทำให้ให้เกียงตรงเป็นกลาง.

“วันนี้ ไครจะเพิ่มเติมข้อควรปฏิบัติในการทำงานแก่ท่านอีกสามข้อ”³²⁴ ข้อหนึ่ง
จะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่ทำงานอย่างมีหลักการ มีระเบียบ มีเหตุผล. ข้อสอง จะต้อง
ฝึกฝนตนเองให้เป็นคนหมั่นขยัน และมีความเข้มแข็งอดทน ไม่ย่อท้อต่อความเหนื่อยยาก หรือ
ปัญหาอุปสรรคข้อข้อซึ่ง. ข้อสาม จะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่ใส่ใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้
และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้องให้กับวางแผนและรอบด้าน ไว้เป็น
ข้อมูลในการปฏิบัติงาน เพราะการมีความรู้รอบด้านมากจะช่วยให้มองปัญหาได้ชัดเจนทั่วถึง
สามารถปฏิบัติวินิจฉัยใช้หลักวิชาและใช้คนได้ถูกต้องและบังเกิดผลที่เป็นประโยชน์เสมอ. การ
ปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว แม้จะยากลำบากอยู่นั่งสำหรับบางคน แต่เมื่อตั้งใจฝึกฝนให้
ประพฤติปฏิบัติมั่นคงอยู่ได้ก็เป็นปกติ ก็จะประคับประคองส่งเสริมให้สามารถสร้างความเจริญ
มั่นคงให้แก่ตนแก่ส่วนรวมได้สำเร็จอย่างดงามและแน่นอน.

ในพระปรมາṇาฯ พระราชโชวาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนมีความสุข
ความสำเร็จ ความรุ่งเรืองในชีวิต และขอให้ทุกท่านที่มาประชุมพร้อมกันในพิธีนี้ มีความผาสุก
สวัสดิจงทุกเมื่อทั่วโลก.

³²³ พระราชโชวาทแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 20 (วันที่ 2 เช้า)

³²⁴ เรื่อง ข้อปฏิบัติในการนำหลักวิชาไปใช้ให้สำเร็จประโยชน์ (ในการทำงาน) เพิ่มเติมอีก 3 ข้อ

สำเนา
พระราชโชวาท^{๓๒๕}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันอังคารที่ ๓ มกราคม ๒๕๓๘ (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ
และความสำเร็จ

เมื่อเช้านี้ ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ ถึงข้อควรปฏิบัติในการทำงานเพิ่ม
เติมจากวันก่อนอีกสามข้อ คือ จะต้องฝึกฝนตนเองให้เป็นคนที่ทำงานอย่างมีหลักการ ให้เป็น
คนที่ขยันอดทน และให้เป็นคนใส่ใจศึกษาค้นคว้าหาความรู้และประสบการณ์ในเรื่องต่าง ๆ และ
บุคคลที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำอยู่เสมอ

“บ่ายนี้ จะพูดเสริมถึงข้อควรปฏิบัติอีน ฯ แก่ท่านทั้งหลายอีกสามข้อ”^{๓๒๖} ข้อแรก
ผู้ปฏิบัติงานจะต้องทราบตระหนักรถึงจุดประสงค์ของงานที่ทำ และมีความมุ่งมั่นที่จะกระทำให้
บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยไม่หันหน้าไปในทิศทางอื่น ซึ่งไม่ใช่เป้าหมายที่แท้จริง ข้อสอง
จะต้องมีความมั่นคงในเหตุผล ความรับผิดชอบ และความสุจริตยุติธรรม ทั้งในงานและเพื่อน
ร่วมงาน ข้อสาม จะต้องมีความคิดอ่านที่กว้างไกลและมีแผนงานที่แน่นอนเป็นระบบ เพื่อการ
ทำงานนั้นจำเป็นต้องมีแผนปฏิบัติที่เหมาะสมทั้งในระยะสั้นและระยะยาว จึงจะมีผลสำเร็จ
ที่แท้จริงและยั่งยืน ขอให้บัณฑิตทุกคนได้นำสิ่งที่กล่าวไปพิจารณาบทวนให้เห็นชัด และ
ฝึกฝนอบรมให้มีขึ้นในตน ก็จะช่วยให้สามารถปฏิบัติงานทุกอย่างได้ด้วยความราบรื่น และ
ประสบความสำเร็จอย่างน่าชื่นชม

ในพระปรมাণภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตและผู้มาประชุม
พร้อมกันในพิธีนี้ มีความสมบูรณ์พร้อมทั้งกำลังกาย กำลังปัญญา กำลังใจ และมีความสุขความ
เจริญโดยทั่วถ้วน

^{๓๒๕} พระราชโชวาทแก่บัณฑิต บก. รุ่นที่ 20 (วันที่ 2 บ่าย)

^{๓๒๖} เรื่องข้อปฏิบัติในการนำหลักวิชาไปใช้เพิ่มเติมอีก ๓ ข้อ

สำเนา

พระราโชชวาท^{๓๒๗}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพุธ ที่ 4 มกราคม 2538 (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหนึ่น ให้ข้าพเจ้า
นาปภูบดิพิรภารกิจกิจกรรมของค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกคราวหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ
และความสำเร็จ

เมื่อวานนี้ ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ ถึงข้อควรปฏิบัติในการทำงานว่า
ผู้ปฏิบัติงานจะต้องทราบตระหนักในเป้าหมายของงาน มีความมั่นคงในเหตุผลความรับผิดชอบ
มีความคิดอ่านที่กว้างไกลและมีแผนงานที่แน่นอนเป็นระบบงานที่ทำใจจะสำเร็จผลที่แท้จริงและยั่งยืน

“วันนี้คริรจะอธิบายแก่ท่านให้ทราบชัดยิ่งขึ้น”^{๓๒๘} ผู้ปฏิบัติงานเมื่อจะเริ่มทำงานได้ ๆ ก็ตาม
จะต้องศึกษาถึงจุดมุ่งหมายและขอบเขตของงานให้ทราบกระจ่างก่อน เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่า
งานที่ทำนั้นทำเพื่อประโยชน์อันใด จักได้ทำได้ถูกต้อง ตรงเป้าหมาย ลำดับต่อไป จะต้องศึกษา
พื้นฐาน โครงสร้างของงาน พร้อมทั้งส่วนประกอบอื่นๆ เพื่อสามารถประเมินสถานะที่เป็นอยู่
และแนวทางที่จะพัฒนาให้ก้าวหน้าต่อไปได้ถูกต้อง เมื่อรู้กำหนดแนวทางปฏิบัติแล้ว ควรวางแผน
ลำดับขั้นตอนการปฏิบัติให้เป็นระบบและต่อเนื่อง แล้วลงมือปฏิบัติอย่างจริงจัง ตลอดเวลา
ที่ปฏิบัติงาน จะต้องด้วยมัตระวังให้การทุกอย่างดำเนินไปให้ครบถ้วนและถูกต้องตาม
เป้าหมาย ไม่หลงผิดไปกับการปฏิบัตินอกระบบต่าง ๆ อันจะทำให้ต้องเสียเวลา กำลังแรง กำลัง
ความคิด และประโยชน์ที่จะเพิ่มได้ไปอย่างน่าเสียดาย

ในพระปรมາṇิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคนมีกำลัง
อันเข้มแข็งมั่นคงทั้งในกายและจิตใจ เพื่อสามารถคิดอ่านและกระทำการทุกอย่างให้บรรลุผลเดิม
จักได้ประสบความสำเร็จและความเรียบง่ายเรื่องในชีวิตตามที่มุ่งประสงค์

^{๓๒๗} พระราโชชวาทแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 20 (วันที่ 3 เช้า)

^{๓๒๘} เรื่องข้อปฏิบัติในการทำงานเพิ่มเติม จากวันก่อนให้ทราบชัดยิ่งขึ้น

สำเนา

พระราชโชวาท^{๓๒๙}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพุธ ที่ 4 มกราคม 2538 (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ
และความสำเร็จ

เมื่อเช้านี้ ข้าพเจ้าได้พูดกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้เป็นความว่า ผู้ปฏิบัติงานควรจะต้อง
ศึกษาให้ทราบถึงเป้าหมาย โครงสร้าง ระบบของงานที่ทำก่อน และเมื่อล้มมือปฏิบัติจะต้องพยายาม
ระวังให้การทุกอย่างดำเนินไปตามระบบและถูกต้องตามเป้าหมายจะได้ไม่ต้องเสียเวลาและ
ประโยชน์อันจะฟังได้ไปเปล่า ๆ

บ่ายนี้ ครั้งจะกล่าวเสริมแก่ท่านทั้งหลายว่า ใน การปฏิบัติงานต่าง ๆ ย่อมมีปัญหาเกิด
ขึ้นได้เสมอ และเมื่อเกิดขึ้นแล้วต้องรับแก้ไข “วิธีแก้ปัญหานั้นก่อนอื่นต้องทำใจให้มั่นคง
เป็นกลางปลดจากอคติก่อน เพราะอคติเป็นตัวการที่ทำให้คนเรามองไม่เห็นความจริง หรือถึง^{๓๓๐}
จะเห็นก็ไม่ยอมรับ ทำให้ไม่เห็นต้นเหตุที่แท้ของปัญหา”^{๓๓๐} แต่ถ้าใจหรือความคิดไม่ถูกครอบงำ
ด้วยอคติ ก็จะพิจารณาหาเหตุและคิดเห็นทางแก้ไขได้กระฉับชัด ขอให้ทุกคนระลึกอยู่เสมอว่า
ปัญหาต่าง ๆ มีทางแก้ไขได้ ถ้าคนเดียวแก้ไม่ได้ ก็ช่วยกันคิดช่วยกันแก้หาย ๆ คน หลาย ๆ ทาง
ด้วยความร่วมมือขององค์กัน ปัญหาที่เกิดขึ้น จะได้ไม่กลایเป็นอุปสรรคขัดขวางความสำเร็จ
และความเจริญของการงานของเรา

ในพระปรมາṇิไroyพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่สมบูรณ์ด้วย
กำลังกาย กำลังใจ กำลังปัญญา สามารถปฏิบัติหน้าที่การงานเพื่อความสำเร็จความเจริญได้อย่าง
มีประสิทธิภาพ ทั้งขอให้ทุกท่านที่นา闷นุ่มพร้อมกันในพิธีนี้ มีความสุขสวัสดิ์โดยทั่วกัน

^{๓๒๙} พระราชโชวาทแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 20 (วันที่ 3 บ่าย)

^{๓๓๐} เรื่องวิธีแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน

สำเนา
พระราชโองการ^{๓๓๑}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันพฤหัสบดี ที่ ๕ มกราคม ๒๕๓๘ (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติและความสำเร็จ

เมื่อสามวันก่อน ข้าพเจ้าได้กล่าวถึงข้อควรปฏิบัติในการทำงานแก่บัณฑิตในที่ประชุมนี้
ดังต่อไปนี้

ท่านทั้งหลายเมื่อเข้ารับหน้าที่การทำงานแล้ว จะต้อง “ทำงานร่วมกับผู้อื่น”^{๓๓๒} มากما
และส่วนใหญ่คงจะไม่ได้เข้าไปเริ่มงานใหม่ หากแต่เข้าไปเสริมกำลังในงานที่ดำเนินต่อเนื่องกันมาแล้ว
ซึ่งจำเป็นที่แต่ละคนจะต้องพยายามเข้าไปร่วมมือและป้องคงกับผู้ทำงานอยู่แล้วก่อนให้ได้
การที่จะกระทำให้ได้ดังนี้ เมื่อต้นจะต้องทำความเข้าใจให้ถูกต้องก่อนว่า งานทุกอย่างล้วนนี้
จะต้องเรียนรู้และรับปฎิบัติงานให้ได้โดยเรียนร้อยและครบถ้วน สำคัญที่สุด จะต้องมีความจริงใจ
สุจริตใจ ทั้งต่องานและต่อบุคคลอื่น มีความกระตือรือร้นuhnวยทำงานทำประโยชน์ให้ได้มาก
ที่สุด โดยไม่นิ่งดูดายต่อธุรการงานและเพื่อร่วมงาน เมื่อทุกคนทุกฝ่ายที่ทำงานยอมรับชื่นชม
และช่วยเหลือเกื้อกูลกันด้วยความเข้าใจอันดี ก็จะเป็นผลให้งานทุกอย่างดำเนินไปได้ราบรื่น
มีประสิทธิภาพ และบรรลุผลลัพธ์ที่ดีที่สุด

ในพระบรมราชโองการสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนมีความ
เข้มแข็งสมบูรณ์ด้วยกำลังกาย กำลังใจ กำลังความคิดสอดคล้องกับความสำเร็จทางการงานประสา
ประโยชน์กับทุกฝ่ายทุกคนได้เป็นอย่างดี ทั้งให้มีความสุขความเจริญพร้อมทุกเมืองทั่วโลก

^{๓๓๑} พระราชโองการแก่บัณฑิต ๙๐/๔๐ (วันที่ ๔ เช้า) เกี่ยวกับข้อปฏิบัติในการทำงานเพิ่มเติม

^{๓๓๒} เรื่องการทำงานร่วมกับผู้อื่น ซึ่งเป็นคุณสมบัติจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

สำเนา

พระราชวาราท^{๓๓๓}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุਮารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันพุธที่ ๕ มกราคม ๒๕๓๘ (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ
และความสำเร็จ

ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ ถึงข้อความปฏิบัติต่างๆ ในการทำงานมา
หลายครั้งแล้ว และคราวที่แล้วได้พูดถึงความสามารถปฎิบัติงานร่วมกับผู้อื่นได้โดยสอดคล้อง
ว่าเป็นคุณสมบัติที่จำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

“บ่ายนี้ ไครจะพูดถึงวิธีการที่จะสร้างเสริมคุณสมบัติข้อนี้ให้สมบูรณ์ขึ้นในตัวให้ท่านฟัง
ข้อแรก ต้องมีความเชื่อถือในผู้ร่วมงาน ไม่ว่าจะเป็นผู้เสมอภัน ผู้สูงกว่าหรือผู้ต่ำกว่า เพราะ
ความเชื่อถือกันนี้จะทำให้เกิดความไว้วางใจกันและผูกในตระกันไว้ได้ ข้อสอง ต้องไม่ประมาท
หนึ่นปัญญาคนเองและผู้อื่น เพราะการประมาทปัญญาคนเองจะทำให้ขาดความเชื่อมั่นและ
อ่อนแอกอดอย สรุนการประมาทปัญญาผู้อื่นนั้นเป็นต้นเหตุของความแตกแยกกันอย่างสำคัญ
ข้อสาม ต้องพยายามรักษาจิตใจของตนไว้ให้สะอาดสุจริตอยู่เสมอ”^{๓๓๔} ถ้ามีความคิดอ่านที่เป็น
ไปในทางมักง่ายเห็นแก่ตัว หรือเอรัดเอาเปรี่ยงเกิดขึ้น จะต้องเรียนสะละวางทันที อย่าปล่อยทิ้ง
ไว้ให้เกิดความเสื่อมเสียหายทั้งแก่ตนเองและผู้อื่น ข้อสี่ ต้องพยายามรักษาความจริงใจต่องันไว้
ให้มั่นคง เพราะความจริงใจต่องันนี้เป็นปัจจัยที่สำคัญมาก ในการสร้างเสริมกำลังความสามัคคี
ร่วมแรงร่วมใจกันให้เกิดมีและเพิ่มพูนขึ้นในหมู่คณะ ขอให้ท่านทั้งหลายได้นำข้อที่กล่าวว่าไป
พิจารณาให้เข้าใจ และนำไปใช้ประسانสามัคคีในกิจกรรมงานของท่านต่อไป

ในพระปรมাণิไชยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ทุกคนมีกำลัง
เข้มแข็งสมบูรณ์ ทั้งด้วยกายและความคิดใจ สามารถดำเนินชีวิตและกิจกรรมงานทุกอย่างให้
บรรลุผลลัพธ์ได้ดังประสงค์ ทั้งขอให้ทุกท่านที่มาร่วมร้องกันในพิธีนี้ มีความสุขความสวัสดิ์
ทุกเมื่อไป

^{๓๓๓} พระราชวาราทแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 20 (วันที่ 4 บ่าย) เกี่ยวกับคุณสมบัติจำเป็นสำหรับผู้ปฏิบัติงานเพิ่มเติม

^{๓๓๔} เช่น “วิธีการที่จะสร้างเสริมคุณสมบัติของบัณฑิตให้สมบูรณ์ ๓ ข้อ”

สำเนา

พระราโชชาท^{๓๓๕}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง
ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร
วันศุกร์ ที่ ๖ มกราคม ๒๕๓๘ (ภาคเช้า)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อ ให้ข้าพเจ้า
มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย
รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับความสำเร็จในการศึกษา
เมื่อหลายวันก่อน ข้าพเจ้าได้กล่าวแก่บัณฑิตในที่ประชุมนี้ ถึงข้อควรปฏิบัติต่างๆ
ในการทำงาน และเมื่อวานนี้ได้กล่าวถึงคุณสมบัติข้อหนึ่งคือ ความสามารถในการปฏิบัติงาน
ร่วมกับผู้อื่นได้โดยสอดคล้อง รวมทั้งวิธีการสร้างเสริมคุณสมบัติข้อนี้ให้เกิดมีสมบูรณ์ขึ้นในตน

วันนี้ ไครจะกล่าวแก่ทุกท่านว่า ผู้ที่สามารถศึกษาสำเร็จถึงขั้นปริญญา เช่นท่าน
ทั้งหลายนี้ ย่อมมีความหวังดังใจที่จะได้ประกอบกิจการงานสร้างฐานะความเจริญมั่นคงให้แก่ตน
อยู่ทั่วโลก “การทำงานให้เกิดความเจริญและความมั่นคงแก่ตนนั้น จะต้องมีด้วยมั่นความสุจริตและ
ความมุ่งประโยชน์เป็นหลักปฏิบัติ ความสุจริตเป็นสิ่งตรงข้ามกับความทุจริต อันเป็นด้านเหตุ
ทำให้เกิดความเสื่อม ความเสียหาย”^{๓๓๖} ผู้บรรณาความดีความเจริญจึงต้องมีดีอีกความสุจริต
อย่างเคร่งครัด เป็นพื้นฐานแห่งความประพฤติปฏิบัติทุกๆ อย่าง เพื่อป้องกันมิให้การกระทำและ
ความคิดหลงผิดไปในทางต่ำ ส่วนความมุ่งประโยชน์นั้นเป็นปัจจัยที่จะส่งเสริมให้มีกำลังใจและ
เกิดความกระตือรือร้นขวนขวยที่จะทำงานให้ก้าวหน้า ผู้บรรณาความเจริญจึงต้องมีความ
มุ่งมั่นที่จะสร้างประโยชน์อยู่เสมอ ทั้งเพื่อตนเองและส่วนรวม จึงขอให้บัณฑิตทุกคนนำ
สิ่งที่กล่าวมานี้ไปพิจารณาไตรตรองให้เห็นชัด เพื่อน้อมนำไปปฏิบัติในการดำเนินงานดำเนินชีวิต
ของแต่ละคน

ในพระปรมาภิไธยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตใหม่ประสบความ
สุขความสำเร็จในชีวิต มีความเจริญรุ่งเรืองในหน้าที่การงาน ทั้งขอให้ทุกๆ ท่านที่มาประชุมพร้อม
กันในพิธีนี้ มีความผาสุกสวัสดิ์จงทั่วโลก

^{๓๓๕} พระราโชชาทแก่บัณฑิต ๙๔. รุ่นที่ ๒๐ (วันที่ ๕ เช้า) เกี่ยวกับหลักปฏิบัติคนในการทำงานเพิ่มเติม

^{๓๓๖} เรื่องหลักปฏิบัติเพื่อให้การทำงานเกิดความเจริญมั่นคงแก่ตน

สำเนา

พระราโชวาท^{๓๓๗}

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยรามคำแหง

ณ อาคารใหม่ สวนอัมพร

วันศุกร์ ที่ ๖ มกราคม ๒๕๓๘ (ภาคบ่าย)

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ประหม่อฯ ให้ข้าพเจ้า มาปฏิบัติพระราชกรณียกิจแทนพระองค์ ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของมหาวิทยาลัย รามคำแหงอีกวาระหนึ่ง ขอแสดงความชื่นชมกับผู้ทรงคุณวุฒิและบัณฑิตทุกคน ที่ได้รับเกียรติ และความสำเร็จ

ข้าพเจ้าได้กล่าวกับบัณฑิตในที่ประชุมนี้ ถึงข้อควรปฏิบัติในการทำงานติดต่อกันมา หลายครั้งแล้ว และเมื่อเช้านี้ได้กล่าวถึงข้อควรปฏิบัติในการประกอบกิจกรรมสร้างฐานะความ เจริญมั่นคงให้แก่ตน ว่าจะต้องยึดถือความสุจริตกับความมุ่งประโยชน์เป็นหลัก

“บ่ายนี้ ครรจะกล่าวเพิ่มเติมแก่ท่านห้วยลายว่า ความสุจริตและความมุ่งในประโยชน์ ดังกล่าว จะบังเกิดยิ่งยืนอยู่ได้ก็ด้วยอาศัยคุณสมบัติพิเศษหลายประการ เป็นเครื่องประกอบ ส่งเสริมอยู่อย่างมั่นคง”^{๓๓๘} ประการแรก ได้แก่การถึงพร้อมด้วยศรัทธา เชื่อมั่นในหลักการและ เหตุผลที่ถูกต้อง เป็นธรรม และเป็นประโยชน์สร้างสรรค์ ประการที่สอง ได้แก่ความสามารถ ควบคุณการกระทำ คำพูด พร้อมทั้งความคิดนึก ให้สุจริตเป็นระเบียบ ประการที่สาม ได้แก่ความ มีสติรู้ตัวและมีปัญญารู้ชัด ในคุณค่าของการสร้างสรรค์ประโยชน์บนฐานของความสุจริต ซึ่งจะทำให้บุคคลเกิดความมั่นใจและพอใจนิยมในสิ่งดี และความดี ความชื่นชมนิยมในความดีนั้น จะประกอบประคับประคองส่งเสริมความสุจริตกับความมุ่งมั่นในประโยชน์ให้ดำเนินคงอยู่ และเจริญ งอกงามยิ่งขึ้น เป็นพลังเกื้อหนุนให้บุคคลสามารถประกอบกิจกรรม ให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และความมั่นคงสวัสดีได้ตลอดไป

ในพระปรมາṇิไชยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ขออวยพรให้บัณฑิตทุกคน มีพละนา�ยเข้มแข็งสมบูรณ์ทั้งกายและใจ พร้อมที่จะปฏิบัติหน้าที่ของตนให้บรรลุผลได้ดังประสงค์ ทั้งขอให้มีความสุข ความเจริญ ความสวัสดี ทุกเมื่อทุกประการจนทั่วโลก

^{๓๓๗} พระราโชวาทแก่บัณฑิต นร. รุ่นที่ 20 (วันที่ ๕ บ่าย) เกี่ยวกับหลักปฏิบัติเพิ่มเติมจากตอนเช้า

^{๓๓๘} เรื่องคุณสมบัติพิเศษ ๓ ประการ อันเป็นเครื่องประกอบส่งเสริม หลักสุจริตและความมุ่งประโยชน์